

Научен секретар

МУ - Плевен

Вх. № НС-116/05.10.2020

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Елена Димитракова, д.м.

Катедра по Акушерство и гинекология , МУ-Пловдив

Началник Родилно отделение,АГ к-ка-УМБАЛ „Св.Георги”-Пловдив

Относно: дисертационен труд на тема „Клинично значение и място на хистероскопската морселяция в съвременното лечение на бенигнена вътрешна патология“ на д-р Александър Димитров Любенов за присъждане на ОНС „Доктор“, област на Висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1 Медицина, Научна специалност „ Акушерство и гинекология“

I.КАРИЕРЕН ПРОФИЛ НА КАНДИДАТА

Д-р Александър Димитров Любенов завърши средно образование в ПМГ „Св. Климент Охридски“ в гр. Силистра през 1997 г. Дипломира се като магистър-лекар през 2005 г. в МУ – Плевен. 2013 е годината, в която придобива специалност „Акушерство и гинекология“.

От 2006-2011г. работи като ординатор съответно в МБАЛ – Тутракан, МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ – В. Търново и Втора клинична база на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен. От 2013 г. е в екипа на СБАЛАГ „Св. Марина“- Плевен. През 2011г. постъпва като асистент в Катедра „Акушерски грижи“ на ФЗГ, а през 2019г. – и като асистент в Катедра „Акушерство и гинекология“ при МУ – Плевен.

Д-р Любенов удостоверява провеждането на множество курсове, важни от които са: колпоскопия и диатермокоагулация, диагностична и оперативна хистероскопия, диагностична и оперативна лапароскопия, курс за

работка с роботизираната система „DaVinci“ - МУ-Плевен, ежегодни курсове по лапароскопска и хистероскопска хирургия, провеждани в Телекомуникационния ендоскопски център при МУ-Плевен, ехографска диагностика и фетална морфология.

Д-р Любенов е член на БЛС, БДАГ, БАОГ и БАМИГХ.

Кандидатът представя общо 13 публикации и съобщения, свързани с темата.

II. ЗНАЧИМОСТ НА ПРОБЛЕМА

Обект на дисертационния труд е важен за гинекологичната практика проблем. Безспорно е значението на оперативната хистероскопия в диагностичното уточняване на абнормните маточни кръвотечения и различните видове вътрешно-маточна патология. Следва да се отчете нарастващото приложение на хистероскопската морселяция като удачна алтернатива за отстраняване доброкачествени интраутеринни лезии.

Съществува противоречие относно ефективността и безопасността на различните хистероскопски техники, като в съображение влизат както вида, локализацията и размера на патологичната находка, така и опитността на оператора. Следва да се отчитат и фактори като възрастта на пациентките, паритета, индекса на телесната маса и др. при избора на съответния метод. Предвид гореизложеното се наблюдава необходимост от създаването на алгоритъм на поведение при жени, индицирани за вътрешно-маточна хирургия.

В този смисъл определям избора на тема на дисертационния труд като особено актуална и значима.

Поставената цел е да се оцени клиничното значение на хистероскопската морселяция и мястото ѝ в съвременната гинекологична практика за лечението на доброкачествени вътрешно-маточни лезии на базата на анализ на интраоперативните показатели.

6-те задачи са ясно и адекватно формулирани:

1. Да се изследват интраоперативните показатели анестезиологично време, общо оперативно време, същинско оперативно време (време на морселация/резекция), време за дилатация, количество на дистензионната течност, дефицит на дистензионна течност .
2. Да се проучи влиянието на показателите възраст, възрастова група, индекс на телесна маса, предшестващо лечение, раждания и аборти, върху изследваните интраоперативни показатели при различните видове оперативна хистероскопия.
3. Да се установят факторите, които влияят на анализираните показатели при хистероскопското лечение на маточни полипи и субмукозни миомни възли.
4. Да се предложи оптимизиран подход за хистероскопско лечение на маточни полипи и субмукозни миомни възли на базата на прогнозните резултати.
5. Да се разработи програма за обучение по хистероскопска хирургия.
6. Да се оцени клиничното значение на хистероскопската морселация и да се определи нейното място в съвременната гинекологична хирургия.

III. СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Представената дистертация има класическа структура. Съдържа 194 стандартни страници и включва следните раздели: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси, библиография. Посочени са 147 литературни източника, от които 2 на Кирилица и 145 на Латиница.

Дисертацията е онагледена с 42 таблици, 31 фигури и 2 приложения.

Спазвайки пропорцията между отделните части, д-р Любенов прави изчерпателен литературен обзор, който завършва с няколко извода, а именно: хистероскопията се утвърждава като „златен стандарт“ при оценката и лечението на АМК, най-честите причини за които са маточните полипи и субмукозните миомни възли; резултатите от хистероскопското отстраняване на последните водят до облекчаване на симптомите при висок процент от случаите; сравнително малко са абсолютните противопоказания за прилагането на хистероскопските техники; налице е значително разнообразие от резектоскопи и морселатори и т.н.

МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ: обхванат е клиничен контингент

от 338 жени- пациентки в Гинекологична клиника при УМБАЛ „Света Марина“ - гр. Плевен. На същите е била извършена оперативна хистероскопия в периода месец февруари 2015 г.- месец февруари 2017 г. Средната възраст на изследваните в проучването е $44,87 \pm 11,04$ години, в диапазона от 17 до 80 г. При 176 от тях (52,1%), е приложена хистероскопска морселация, а при 162, (47,9%)- хистероскопска резекция.

Докторантът използва широка гама от методи, а статистическата обработка на данните е извършена с програмен пакет IBM SPSS Statistics 25.0 и

MedCalc Version 14.8.1. За ниво на значимост, при което се отхвърля нулевата хипотеза, е прието $p < 0.05$.

СОБСТВЕНИ РЕЗУЛТАТИ: Те са задълбочено анализирани и интерпретирани в контекста на резултатите на др. автори.

Докторантът прави обобщение на получената информация в 10 пункта:

- Хистероскопската морселация на доброкачествени вътрешматочни лезии е високо ефективна и се характеризира с висока степен на безопасност;
- При постменопаузални и нераждали жени, както и при такива с наднормено тегло, морселацията е предпочитан метод за лечение на различните видове интракавитарни патологии поради достоверно по-ниските стойности на изследваните показатели;
- Хистероскопската морSELация има сигнификантно по-добри показатели от хистерорезекцията при лечението на ендометриална хиперплазия;
- Хистероскопската морSELация е метод на първи избор при лечение на множествена маточна полипоза и полипи с големи размери поради значимо по-ниските средни стойности на интраоперативните показатели, сравнено с хистерорезекцията;
- С нарастване размера и грейдинга на миомните възли сигнификантно се увеличават стойностите на изследваните показатели и при двете хистероскопски техники;

Хистероскопската морSELация значимо подобрява интраоперативните показатели при отстраняване на миомни възли с голяма миометрална компонента както като самостоятелен метод, така и в комбинация с хистерорезекцията. Представената модификация на „cold loop“-техниката е възпроизведима за гинекологичната хирургична практика при спазване на препоръчваните етапи;

- Индивидуалният подход е ключов за успеха при хистероскопското лечение на миомни възли. Предварителната оценка на редица фактори като големина, брой, консистенция и локализация, подобряват ефективността на отделните хистероскопски техники;
- Комбинирането на хистероскопските подходи при лечението на вътрематочни лезии е предпочитана стратегия, ако отделните техники не дават нужния резултат и не гарантират безопасността на процедурата;
- Обучението за усвояване на оперативната хистероскопия трябва да се извършва във високоспециализирани центрове от висококвалифициирани специалисти, като самият процес на обучение трябва да следва строго определени принципи и етапи;
- Хистероскопската морселация е алтернатива на хистероскопската резекция и средство на първи избор при лечение на доброкачествени интракавитарни лезии при спазване на индивидуалния подход и критериите за избор на определен вид хистероскопска техника.

ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Имат научно-теоретичен и научно-практически характер:

За първи път е извършен задълбочен сравнителен анализ на интраоперативните показатели на два типа оперативна хистероскопия – хистероморселация и хистерорезекция; създаден е входен документ за изграждане на база-данни „Оперативна хистероскопия“, включващ 22 показателя; проведено е клинико-епидемиологично проучване, обхващащо 338 пациентки с ехографски и/или клинични данни за вътрематочна патология; направен е сравнителен анализ на интраоперативните показатели и са установени предимствата на морселацията спрямо резекцията при лечението на доброкачествени интракавитарни лезии; за първи път в България е описана и въведена в практиката модификация на “cold loop”-техниката при лечение на субмукозни миомни възли с голяма миометрална компонента; разработен е

оптимизиран лечебен алгоритъм ,които определям като много ценен,за пациентки с маточни полипи и субмукозни миомни възли на базата на клиничния опит и прогнозните резултати от проучването; за първи път в България е разработена програма за обучение по хистероскопска хирургия, която се прилага в практиката; въз основа на резултатите от клинико-епидемиологичното проучване е дефинирано мястото на хистероскопската морселация в съвременната гинекологична хирургия.

IV.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Александър Любенов представлява едно задълбочено, оригинално и ценно за практиката проучване. Отличава се със значимост и актуалност, и напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на МУ-Плевен .

Предвид гореизложеното убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на ОНС „Доктор“ на д-р Александър Любенов.

15.10.2020 г.

гр. Пловдив

Изготвил становището:

/Проф. д-р Елена Димитракова, д.м./